

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **S.O.**,
podejrzanego o przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. i art. 190 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 27 września 2023 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie
z dnia 9 marca 2023 r., sygn. akt VI Kz 143/23,
utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowy w Legionowie
z dnia 3 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 667/22,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. zwolnić podejrzanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S.O. podejrzany był o to, że:

1. w dniu 14 lutego 2022r. w L., woj. [...], w wyniku uderzenia pięścią w twarz A.C., co skutkowało przewróceniem się pokrzywdzonego, a następnie kopania go po głowie, spowodował u ww. obrażenia ciała w postaci zaczerwienienia naskórka na czole o wymiarach 7 cmx3cm, siniaki, zaczerwienienia na powierzchni łokcia lewej ręki o wymiarach 8cmx2cm, bolesności żeber po stronie lewej, bolesności w tylnej i lewej części głowy oraz ból prawej nogi, które to obrażenia stanowią naruszenie narządów ciała na czas poniżej 7 dni,

to jest o czyn z art. 157 § 2 k.k.;

2. w dniu 10 lutego 2022 r. w L., woj. [...], w rozmowie z K.K. wypowiadał groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia jego syna A.C., które to wzbudziły u wymienionego pokrzywdzonego uzasadnioną obawę ich spełnienia,

to jest o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 667/22, Sąd Rejonowy w Legionowie, na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. umorzył postępowanie wobec podejrzanego S.O. odnośnie do zarzucanych mu czynów, zaś na mocy art. 93a § 1 pkt. 2 i 4 k.k. w zw. z art. 93b § 1 k.k. w zw. z art. 93c pkt 1 k.k. tytułem środka zabezpieczającego umieścił podejrzanego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym celem poddania go terapii leczeniu psychiatrycznemu i odwykowemu.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca z urzędu podejrzanego, który podniósł zarzut obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 93a § 1 pkt. 2 i 4 k.k. w zw. z art. 93b § 1 k.k. w zw. z art. 93c pkt 1 k.k., polegającej na błędnym przyjęciu, że wobec podejrzanego S.O. istnieje potrzeba zastosowania środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia podejrzanego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym celem poddania go terapii leczenia psychiatrycznego i odwykowego, podczas gdy z opinii biegłych nie wynika potrzeba zastosowania takiego środka.

Wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zastosowanie wobec podejrzanego środka zabezpieczającego w postaci zobowiązania S.O. do poddania się terapii leczenia psychiatrycznego i odwykowego w trybie ambulatoryjnym, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Legionowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie postanowieniem z dnia 9 marca 2023 r., sygn. akt VI Kz 143/23, utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Od wyroku Sądu drugiej instancji kasację wniósł obrońca podejrzanego podnosząc następujące zarzuty:

1. „rażące naruszenie prawa karnego procesowego tj. art. 424 § 1 pkt. 2 k.p.k. w zw. z art. 322 § 2 k.p.k. w zw. z art. 354 pkt. 3 k.p.k. oraz art. 94 § 1 k.p.k. i art. 98 § 1 k.p.k., poprzez pominięcie w skarżonym orzeczeniu okoliczności wymienionych w art. 115 § 2 k.k. i nieustalenie przez Sąd I i II instancji, jakie kwantyfikatory społecznej szkodliwości zostały naruszone, że orzekające Sądy uznały, iż popełnione przez podejrzanego S.O. w stanie niepoczytalności czyny karalne były o znacznym stopniu społecznej szkodliwości, a nie były w stopniu zwykłym czy przeciętnym bądź nieznacznym”;

2. mające być konsekwencją powyższego naruszenia „rażące naruszenie prawa karnego materialnego tj. art. 115 § 2 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie przez Sąd I i II instancji, dlaczego czyny karalne podejrzanego zostały zakwalifikowane jako znacznie szkodliwe społecznie, a nie były w stopniu zwykłym, przeciętnym bądź nieznacznym”.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie w stosunku do podejrzanego S.O. nieizolacyjnego środka zabezpieczającego, polegającego na elektronicznej kontroli miejsca jego pobytu oraz poddaniu się terapii uzależnień w trybie dochodzącym oraz kontynuowania farmakoterapii.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy odnieść się do warstwy formalnej nadzwyczajnego środka zaskarżenia, tj. sposobu sformułowania zarzutu kasacyjnego w zakresie wskazania przepisów, które miałyby naruszyć Sąd odwoławczy. Obrońca podejrzanego wskazał na obrazę art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 322 § 2 k.p.k. w zw. z art. 354 pkt 3 k.p.k., które to przepisy co do zasady nie dotyczą postępowania przed Sądem drugiej instancji. Wyjątek dotyczy art. 424 § 1 lub 2 k.p.k., którego naruszenie jest

jednak możliwe tylko wówczas, gdy Sąd odwoławczy wyda orzeczenie reformatoryjnie, co w realiach procesowych niniejszej sprawy nie miało miejsca. Jeśli zaś chodzi o wskazywanie na obrazę art. 94 § 1 k.p.k. i art. 98 § 1 k.p.k., to jest ono o tyle chybione, że przecież postanowienie Sądu odwoławczego zawiera uzasadnienia oraz inne niezbędne elementy tego typu orzeczenia, zaś merytoryczne kwestionowanie samej jakości kontroli instancyjnej w kasacji powinno bazować na zarzucie obrazu art. 433 § 2 k.p.k. To właśnie przez pryzmat tej regulacji Sąd Najwyższy odczytuje intencje autora kasacji w zakresie sformułowanego zarzutu.

Przechodząc do rozważań merytorycznych, których przedmiotem – jak wynika z uzasadnienia kasacji – jest rzetelność kontroli odwoławczej należy przypomnieć, że zgodnie z art. 433 § 1 k.p.k., Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455 k.p.k., które w niniejszej sprawie nie miały miejsca. W tym kontekście trzeba zauważyć, że w rozpoznawanym przez Sąd drugiej instancji zażaleniu obrońca podejrzanego kwestionował potrzebę umieszczenia S.O. w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym, akcentując okoliczności przeprowadzenia badania sądowo-psychiatrycznego oraz wnosząc o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii sądowo-psychiatrycznej w celu wypowiedzenia się przez biegłych co do zasadności zastosowania wobec podejrzanego wspomnianego środka zabezpieczającego. Zagadnienie społecznej szkodliwości czynu, jaki mógłby w przyszłości popełnić podejrzanym, a co stanowiło przesłankę orzeczenia środka, o którym mowa w art. 93a § 1 pkt 4 k.k., nie było w ogóle przedmiotem zażalenia, a zatem i Sąd Okręgowy, rozpoznając ten środek odwoławczy, nie był zobligowany do szczegółowej analizy tej problematyki i czynienia w tym zakresie obszernych rozważań. Trzeba jednak podkreślić, że Sądy obu instancji widziały potrzebę rozważenia występowania tej przesłanki, co wprost wynika z treści części motywacyjnej orzeczeń wydanych przez te Sądy. Sąd Okręgowy przeanalizował zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wskazując, że: „stwierdzony przez biegłych całkowity brak krytyki podejrzanego wobec choroby i uzależnienia sprawia, że S.O. jest osobą niebezpieczną dla porządku prawnego. Istnieje bowiem wysokie

prawdopodobieństwo całkowitego zaprzestania przez niego leczenia i popełnienia w związku z tym kolejnego przestępstwa (...)” (s. 3 uzasadnienia postanowienia Sądu *ad quem*). W kolejnej części swych rozważań wskazał na treść art. 93b § 1 k.k. Zaaprobowanie stanowiska Sądu pierwszej instancji co do wystąpienia w sprawie przesłanek do orzeczenia środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym uwzględniało zatem i kwestię konieczności zapobieżenia popełnieniu przez podejrzanego czynu zabronionego o znacznej społecznej szkodliwości. Brak zatem podstaw do stwierdzenia wadliwości kontroli instancyjnej przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając podejrzanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążając Skarb Państwa.

[SzK]

[ał]